

Repensar el patrimoni a través els béns comuns i el "commoning"

Publicat per [Interacció](#) [1] el 16/11/2021 - 14:43

[Ministère de la Culture - DG Patrimoines](#) [2]

Quines eines teòriques del procomú ens ajudarien a pensar i definir millor el patrimoni? Fins a quin punt els béns comuns ens permetrien empènyer la noció més estesa de patrimoni, anar més enllà i, fins i tot, fer-la obsoleta?

La qüestió dels béns comuns està cada vegada més present als projectes de recerca, a les polítiques públiques i el discurs polític, als moviments ciutadans i a les demandes col·lectives. Enfrontant **patrimoni i béns comuns**, el darrer número de la revista "**In Situ. Au regard des sciences sociales**", editada per la Direcció General de Patrimoni del ministeri francès de cultura, cerca trobar els **punts de contacte**, establir les **possibles relacions** entre aquestes dues categories i les pràctiques que motiven aquests lligams.

Jaciment arqueològic d'Empúries. [patrimoni.gencat.cat](#) [3]

Focalitzem l'atenció als articles inclosos dins del bloc "**Le patrimoine, des biens communs au commoning**", els quals se centren en l'evolució dels elements patrimoni des de diverses perspectives com a béns comuns i el seu procés de comunalització – o *commoning* –, del poder de presa de decisions per part de la comunitat per defensar i administrar aquests recursos de forma col·lectiva.

L'article "**Capital culturel, district culturel et biens communs**" d'Enrico Bertacchini ens parla sobre el paper del patrimoni en el **desenvolupament econòmic sostenible** i analitza de forma crítica els conceptes de "capital cultural", "districte cultural" (des de la dimensió empresarial i territorial) i "béns comuns culturals" (entenen el patrimoni com a recurs compartit i els possibles dilemes socials).

L'autor sosté que els tres conceptes podrien representar els nodes d'un marc teòric per a la gestió i conservació del patrimoni amb la finalitat d'aconseguir un desenvolupament econòmic sostenible.

Enfocament integrat de patrimoni i desenvolupament sostenible. Enrico Bertacchini

Clea Hance viatja a les primeres convencions internacionals sobre la protecció del patrimoni cultural, quan l'interès comú es plasma en la idea del "patrimoni cultural de la humanitat" i del reconeixement de les comunitats i del dret de participació d'aquests titulars en la salvaguarda del seu patrimoni. Encara que el **dret patrimonial** contempla la **noció de comunitat** i el **dret de participació**, la seva indefinició jurídica afecta a les possibilitats de fer valer jurídicament la participació dels titulars del patrimoni en cas de litigi.

A l'article "**Les enjeux de la reconnaissance juridique d'un intérêt commun indivisible des communautés en matière de patrimoine culturel**" l'autora analitza les ambigüitats existents actualment en els drets col·lectiu i individual: és un dret de la comunitat presa en el seu conjunt o dels individus que la componen?

Teatro Valle de Roma. teatrovalleoccupato.it [4]

D'altra banda, "**Une perspective de genre pour les biens communs**" d'Elisabetta Cangelosi destaca la importància de la perspectiva de gènere en l'anàlisi dels béns comuns en relació amb el patrimoni immaterial i analitza el vincle poc explorat entre la justícia de gènere, els drets de les dones i els béns comuns. El treball se centra en el paper de les dones en la creació i protecció dels béns comuns, així com en **l'impacte del commoning en els drets de les dones** i, entre d'altres, rescata l'experiència del [Teatro Valle de Roma](http://teatrovalleoccupato.it) [4], un referent d'implicació i participació activa de les dones en la producció artística i de coneixement i en la construcció del patrimoni cultural immaterial.

Podeu consultar i descarregar-vos la revista:

Patrimoine et commun(s). (2021). *In Situ. Au regard des sciences sociales*. DOI: doi.org/10.4000/insituarss.521 [5]

Categories: Publicacions acadèmiques

Etiquetes: patrimoni cultural

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: desigualtats culturals

Etiquetes: estudis socials de la cultura

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: cultura i sostenibilitat

- [6]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2021/11/insituarss-521>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://www.culture.gouv.fr/Nous-connaître/Organisation/La-direction-generale-des-patrimoines-et-de-l-architecture>

[3] <http://patrimoni.gencat.cat/>

[4] <https://www.teatrovalleoccupato.it/>

[5] <https://doi.org/10.4000/insituarss.521>

[6] <https://interaccio.diba.cat/node/8775>